

Για την Βάννα μας

Δεν είναι υπερβολή ο χαρακτηρισμός "μητέρα των κινημάτων" που δόθηκε στη Βάννα .

Το 2011 που αναρτήθηκαν οι χάρτες της ΡΑΕ διαπιστώσαμε ότι όλα είχαν σχεδιαστεί ερήμην μας πριν χρόνια. Βρεθήκαμε αντιμέτωποι με πολυσέλιδες Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και αφηγήματα των εταιρειών που ήδη είχαν διαμορφώσει την κοινωνική αποδοχή.

Η Βάννα μας έδωσε τα εργαλεία για την ανατροπή αυτού του τοπίου. Με έρευνα και μελέτη της νομοθεσίας, μας εφοδίασε με τεκμηριωμένα επιχειρήματα.

Είναι απορίας άξιο, πώς έβρισκε τον χρόνο να επικοινωνεί με τόσες ομάδες, αλλά και μοναχικούς αγωνιστές, προσφέροντας τεχνογνωσία - πάντα διαθέσιμη για όλους - και παράλληλα να κάνει εισηγήσεις σε μεγάλες διοργανώσεις, ομιλίες σε χωριά, να δίνει συνεντεύξεις και να γράφει άρθρα - αψεγάδιαστες μελέτες με πλήθος παραπομπές στις πηγές.

Αντιπροσωπευτικό, αλλά μικρό, δείγμα των κειμένων που έγραψε την τελευταία εικοσαετία βρίσκεται συγκεντρωμένο στο προσωπικό της ιστολόγιο (που θα έπρεπε σοβαρά να μελετηθεί). Περιλαμβάνει 4 συνεντεύξεις (από τις εκατοντάδες που έδωσε σε τοπικά και πανελλήνιας εμβέλειας ΜΜΕ) και 169 κείμενα, τα περισσότερα άρθρα . Ανάμεσα τους 16 εισηγήσεις από τις πολλές δεκάδες που έχει κάνει.

Στο ιστολόγιο δεν περιλαμβάνεται η εξαιρετική ομιλία με τίτλο "η χωροταξία της ανάπτυξης" εναρκτήρια ομιλία της Βάννας στους Αρχαιολογικούς διαλόγους που έγιναν στο Ρέθυμνο στις 30 Μαΐου 2025, λίγες ημέρες πριν φύγει από την ζωή,

Η χωροταξία της "ανάπτυξης" (πάντα σε εισαγωγικά η ανάπτυξη) και "Πως δεν προστατεύεται η φυσική και η πολιτιστική κληρονομιά" θα μπορούσε να θεωρηθεί η κυρίαρχη θεματική του ιστολογίου μαζί με την "κυριαρχία του οικονομικού παράγοντα, έναντι του περιβαλλοντικού και του κοινωνικού ", την "αρπαγή της γης (και της θάλασσας) ως κοινού τόπου των κινημάτων".

Γράφει η Βάννα στο βιογραφικό της : " Προσπάθησα να συμβάλλω σε όλα τα επίπεδα, με αρθρογραφία, παρεμβάσεις και συμμετοχή τόσο σε συνέδρια όσο και σε κινήματα, με σημαντικότερο το Παγκρήτιο Δίκτυο Αγώνα κατά των βιομηχανικών ΑΠΕ. Το Δίκτυο δημιουργήθηκε για να αποκρούσει τη βίαιη μεταβολή του παραγωγικού πρότυπου της Κρήτης, με εκτεταμένη κατάληψη γης και καταστροφή του περιβάλλοντος, έτσι ώστε να υλοποιηθεί η πολιτική της ιδιωτικοποίησης της ενέργειας και των υδάτινων πόρων. "

Το Παγκρήτιο Δίκτυο Αγώνα κατά των Βιομηχανικών ΑΠΕ ιδρύθηκε στις 14 Νοεμβρίου 2011 στο Πάνορμο Ρεθύμνου, στην πρώτη συνάντηση τοπικών επιτροπών αγώνα, περιβαλλοντικών οργανώσεων και πολιτών από όλη την Κρήτη.

Ο ρόλος της Βάννας υπήρξε καθοριστικός. Ικανή να εμπνέει και να συσπειρώνει αναδεικνύοντας τις κοινές απόψεις κατάφερε στο τέλος της ημέρας να διαμορφωθεί ένα κείμενο ιδρυτικής διακήρυξης στο οποίο συμφωνούσαν όλοι και υπέγραψαν αμέσως 88 σύλλογοι και φορείς που σύντομα ξεπέρασαν τους 100.

Ενα χρόνο αργότερα, στις 11-10-2012, κατατέθηκαν στο ΣτΕ, από το Παγκρήτιο Δίκτυο Αγώνα κατά των βΑΠΕ, οι πολυπληθέστερες προσφυγές μέχρι τότε στην Ελλάδα κατά της απόφασης της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων για εγκατάσταση και στους τέσσερις νομούς της Κρήτης 33 αιολικών σταθμών της ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΉ και 36 αιολικών σταθμών της «ELICA GROUP» (Κοπελούζου), Συνολική ισχύς και των δυο αιολικών επενδύσεων 2082 MW.

Τις προσφυγές συνυπέγραφαν 1.275 πολίτες από κάθε γωνιά της Κρήτης, 10 Δημοτικά Συμβούλια, 2 Πανελλήνιοι φορείς, 4 Παγκρήτιοι φορείς και 78 επαγγελματικοί, περιβαλλοντικοί και πολιτιστικοί φορείς από όλη την Κρήτη.

Μόνο για όσους δεν έχουν γνωρίσει την Βάννα χρειάζεται να αναφερθεί ο καταλυτικός ρόλος της σ αυτές τις προσφυγές - και σε όλες που έκτοτε κατατέθηκαν - όχι μόνο ως προς την συνεργασία της με τους δικηγόρους αλλά κυρίως το τεράστιο έργο της ενημέρωσης ΜΜΕ και πολιτών μπροστά σε μια επέλαση πρωτοφανών επενδύσεων και την συνακόλουθη νομική και τεχνική, ορολογία που μόνο η Βάννα μπορούσε να εξηγήσει απλά και κατανοητά.

Εκείνη τη χρονιά πριν την προσφυγή, το 2012, η Βάννα όργωσε την Κρήτη κάνοντας ομιλίες. Στο Ρέθυμνο μόνο μίλησε 3 φορές σε 6 μήνες :

Τον Φεβρουάριο, στην κατάληψη του Δημαρχείου Ρεθύμνου (στο πλαίσιο των αντιμνημονιακών κινητοποιήσεων) σε εκδήλωση με τίτλο "Βιομηχανικές Εγκαταστάσεις ΑΠΕ το πολύμπριζο Κρήτη". Τον Μάρτη, στην κατάμεστη αίθουσα του Ξενία Ρεθύμνου ομιλία με τον "προφητικό" τίτλο: " Κρήτη : Όύτε παραγωγός προϊόντων - Όύτε τουριστικός προορισμός. Την θέλουν ενεργειακό εργοστάσιο". Τον Ιούλιο, στον Πλακιά Ρεθύμνου και πέντε ημέρες αργότερα, στην Παλαιόχωρα Χανίων.

Ο αγωνιστής του Αποπηγαδιού Κ.Πετράκης έγραψε : "Παρόλο που ήταν μακριά από τον τόπο μου, γνώριζε πολύ πριν γνωριστούμε και παρακολουθούσε όλα τα σημαντικά κινήματα του Σελίνου: όπως τον αγώνα μας ενάντια στο λατομείο για

τη διάσωση του ιστορικού φαραγγιού της Καντάνου και φυσικά τον αγώνα μας ενάντια στις ΒΑΠΕ στο Αποπηγάδι. Έτσι, όποτε χρειαστήκαμε την βοήθεια και τις γνώσεις της ήταν δίπλα μας..."

Χειμώνα του 2013, σε ένα καφενεδάκι στα Ακτούντα Αγίου Βασιλείου, η Βάννα ενημερώνει τους λιγοστούς παρευρισκόμενους για τη δυνατότητα προσφυγής στο ΣτΕ κατά του αιολικού της ΔΕΗ Ανανεώσιμες . Η προσφυγή δεν κερδήθηκε, για τυπικούς λόγους. Ωστόσο, το 2024 , με την συμβολή της Βάννας (που όλα αυτά τα 11 χρόνια συμμετείχε ενεργά) εκδόθηκε από πολιτικό δικαστήριο απόφαση ασφαλιστικών μέτρων που απαγόρευε στην ΔΕΗ Ανανεώσιμες την εγκατάσταση των 3 ανεμογεννητριών .

Στην μεγάλη διαδήλωση και μηχανοκίνητη πορεία κατά των ΒΑΠΕ που έγινε στο Ρέθυμνο (15-10-2014) , η Βάννα ήταν εκεί. Και στις 3 Οκτωβρίου 2015, όταν πλήθος κόσμου σταμάτησε έξω από το Σπήλι Ρεθύμνου τις νταλίκες με υλικό ανεμογεννητριών της ΔΕΗ Ανανεώσιμες και τις συνόδευσε μέχρι το λιμάνι του Ηρακλείου όπου επιβιβάστηκαν στο πλοίο, η Βάννα ήταν εκεί με μια έκφραση παιδιού μαγεμένου από το θέαμα.

Επί σειρά ετών, η Βάννα μας βοηθούσε στο θέμα του υβριδικού σταθμού, με τις ανεμογεννήτριες στην Σητεία και αντλησιοταμίευση στο φράγμα Ποταμών. Έγραψε άρθρα, μίλησε σε εκδηλώσεις και δούλεψε πολύ για τις δυο προσφυγές που κατέθεσαν στο ΣτΕ Σητειακοί από κοινού με Ρεθεμνιώτες.

Στην ανατολική Κρήτη η συμβολή της στους αγώνες για το περιβάλλον μεγάλη, αρχίζοντας από το κίνημα κατά της φαραωνικής τουριστικής επένδυσης στον Καβο Σίδερο.

Συμμετείχε στα κινήματα για την αποτροπή έργων όπως ο αντλησιοταμιευτήρας της EDF στο Αζιλακόδασος και τα καταστροφικά ηλιοθερμικά σε Χώνο και Φουρνιά .

Συμμετείχε ενεργά στο κίνημα κατά της εγκατάστασης του αεροδρομίου στο Καστέλι και για την σωτηρία του Μινωικού μνημείου στον λόφο της Παπούρας, Στενή συνεργασία είχε με τις επιτροπές αγώνα της Σητείας για την αποτροπή εγκατάστασης αιολικών σταθμών και της Ιεράπετρας για την αποτροπή εγκατάστασης αιολικών στην Θρυπτή και στην Επισκοπή Ισθμού (Δίπλα - και σε οπτική επαφή - με σημαντικές αρχαιολογικές θέσεις).

Συμμετείχε στο κίνημα κατά των εξορύξεων υδρογονανθράκων.

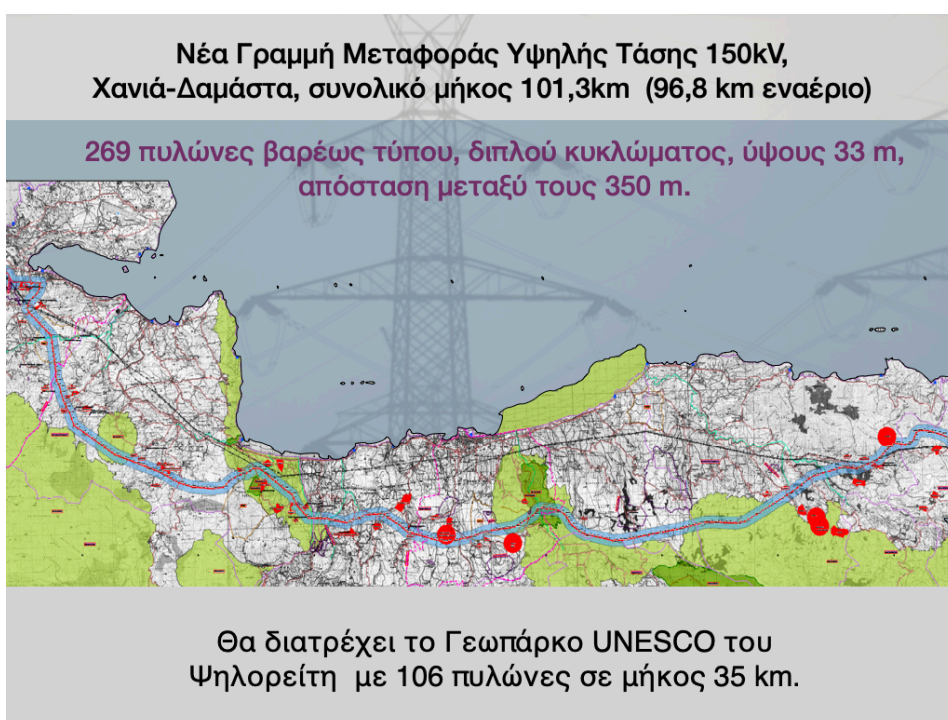
Θα χρειάζονταν πολλές σελίδες για να απαριθμήσουμε περιοχές αγώνων και ομάδες με τις οποίες συνεργάστηκε ή τους συμπαραστάθηκε .

Θα χρειάζονταν πολλές σελίδες για να αναφερθούμε στην ιδεολογική της συγκρότηση και την πολυσχιδή δράση της, να περιγράψουμε τον ανιδιοτελή άνθρωπο, την τρυφερή, μητρική Βάννα, την δασκάλα μας Βάννα.

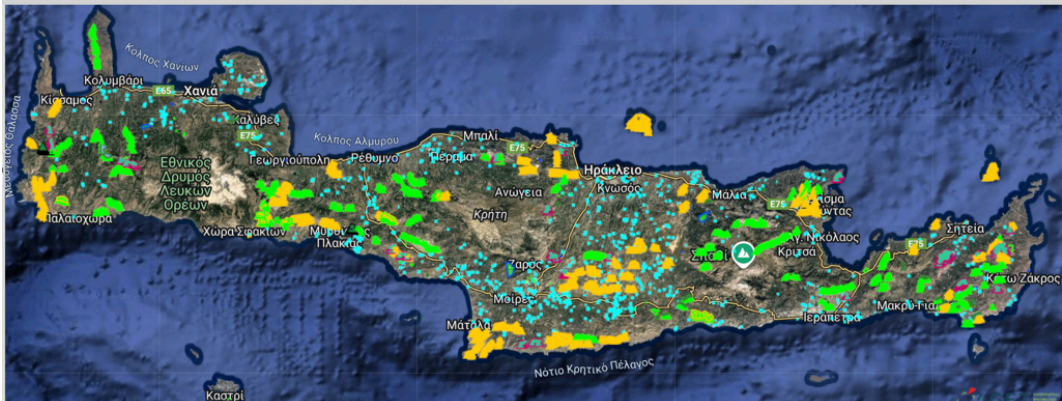
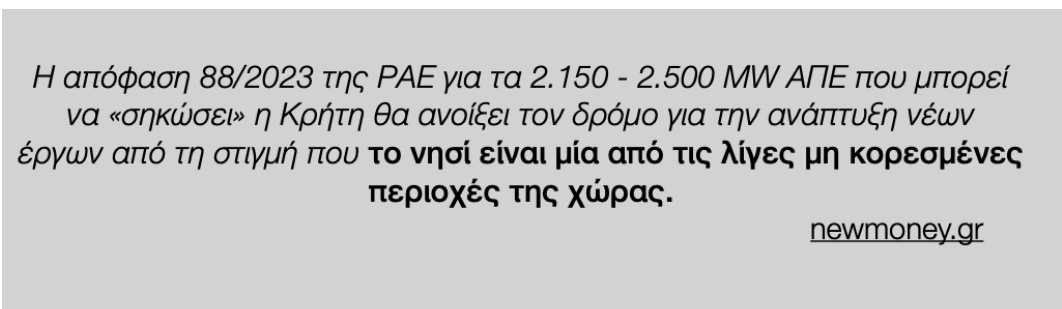

Από το 2017 μας εξηγούσε τη παγίδα πίσω από την διασύνδεση της Κρήτης και αργότερα τη "σκοπιμότητα" της γραμμής μεταφοράς Υψηλής Τάσης Χανιά-Δαμάστα.

Εξαιρετικά κατατοπιστική για τα σχέδια του ΑΔΜΗΕ ήταν η ομιλία της στην εκδήλωση στον δημοτικό κήπο Ρεθύμνου για την νέα γραμμή Υψηλής Τάσης . Δυστυχώς, η προσφυγή που καταθέσαμε στο ΣτΕ από κοινού Ρεθεμνιώτες και Αποκορωνιώτες αν και περιείχε κάποια δικά της επιχειρήματα, ήταν η πρώτη χωρίς την ενεργή βοήθεια της.

Απόφαση 88/2023 της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ) :
Μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρικής διασύνδεσης του νησιού με
το ηπειρωτικό σύστημα, το περιθώριο εγκατάστασης έργων
ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) στην Κρήτη καθορίζεται
μεταξύ **2.150-2.500 MW**,

Κι έτσι επιστρέφουν η ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή και η ΕΛΙΚΑ που το 2012 θα γέμιζαν την Κρήτη αιολικά με την υποχρέωση να κατασκευάσουν οι ίδιες το καλώδιο διασύνδεσης. Υποχρέωση από την οποία τις απάλλαξε ο ΑΔΜΗΕ.

Τα χέρια πάνω από την Κρήτη

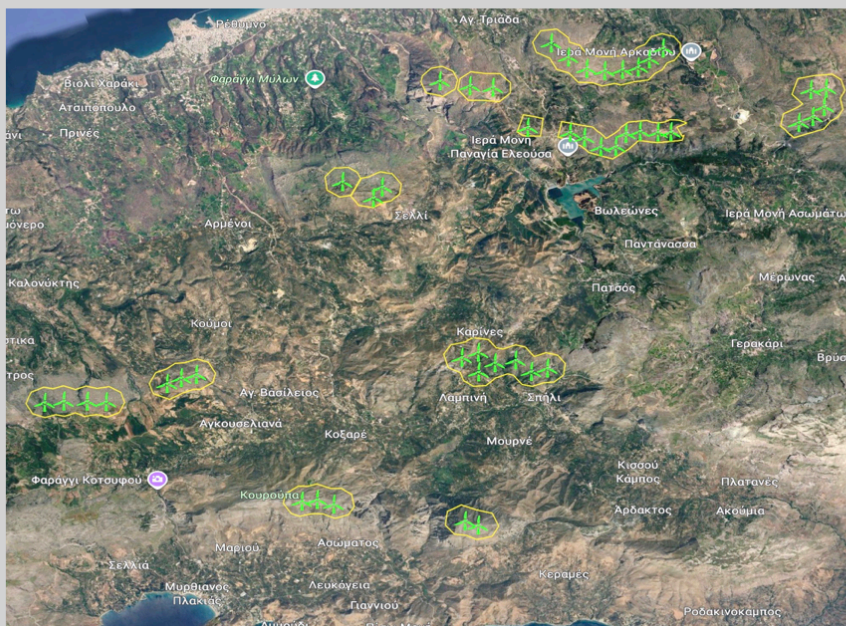

Στις εταιρείες ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή και ΕΛΙΚΑ θα κατανεμηθεί το 50% του περιθωρίου ισχύος έργων. Ο υπόλοιπος ενεργειακός χώρος θα μοιραστεί στους άλλους ενδιαφερομένους: ΔΕΗ, Μυτιληναίος κ.ά. και μεγάλες πολυεθνικές.

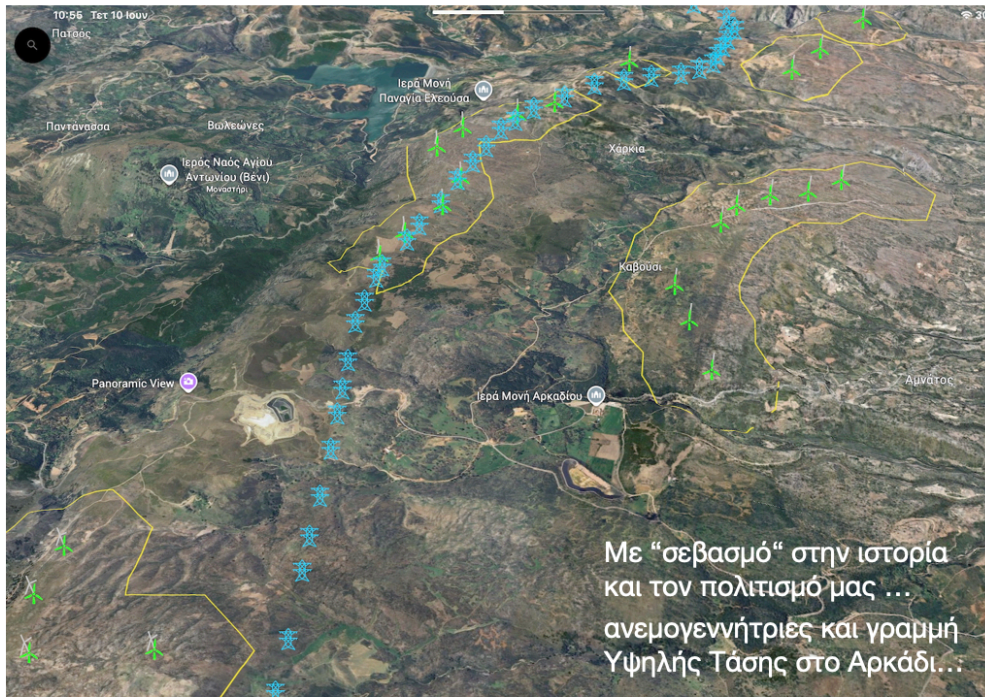
πηγή: *newmoney.gr, energypress*

Τον περασμένο Μάη βγήκαν σε διαβούλευση η ΜΠΕ για 8 ΑΣΠΗΕ της ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή, στη Σητεία και η ΜΠΕ για 7 ΑΣΠΗΕ σε 13 θέσεις στην ΠΕ Ρεθύμνου,

Επτά (7) ΑΣΠΗΕ (Αιολικοί Σταθμοί Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας) της ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ με 47 συνολικά ανεμογεννήτριες των 6 MW σε 13 περιοχές της ΠΕ Ρεθύμνου.

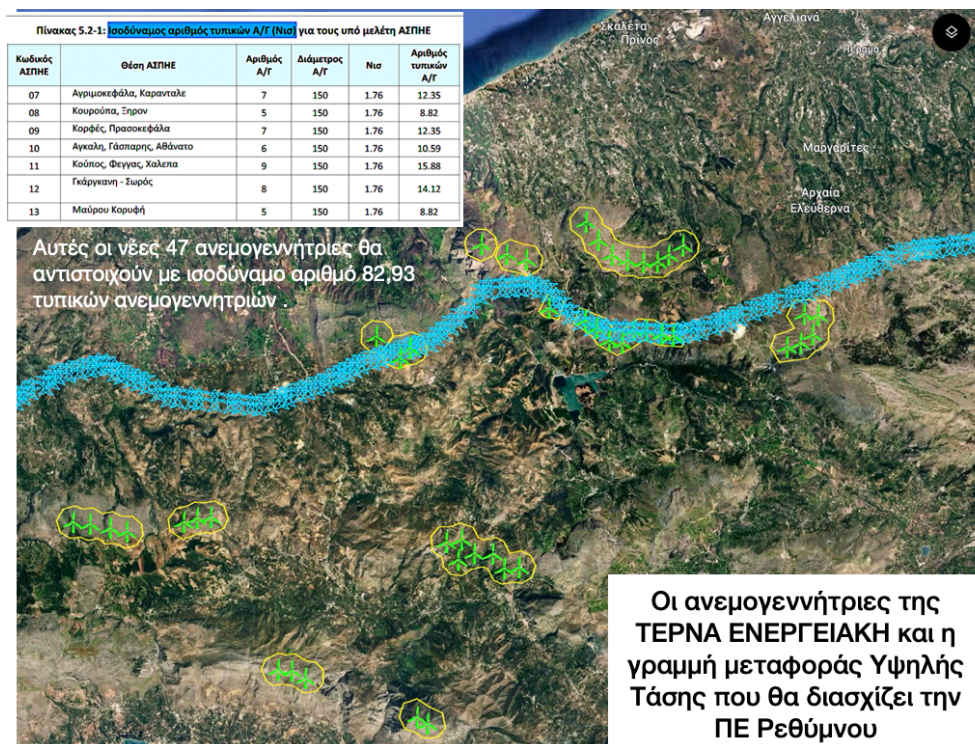
Οι ανεμογεννήτριες της ΤΕΡΝΑ ενεργειακή θα έχουν ύψος 180 μ και θα φαίνονται σχεδόν από παντού , η εικόνα με τους πυλώνες και τις ανεμογεννήτριες που θα πνίγουν το Αρκάδι είναι χαρακτηριστική.

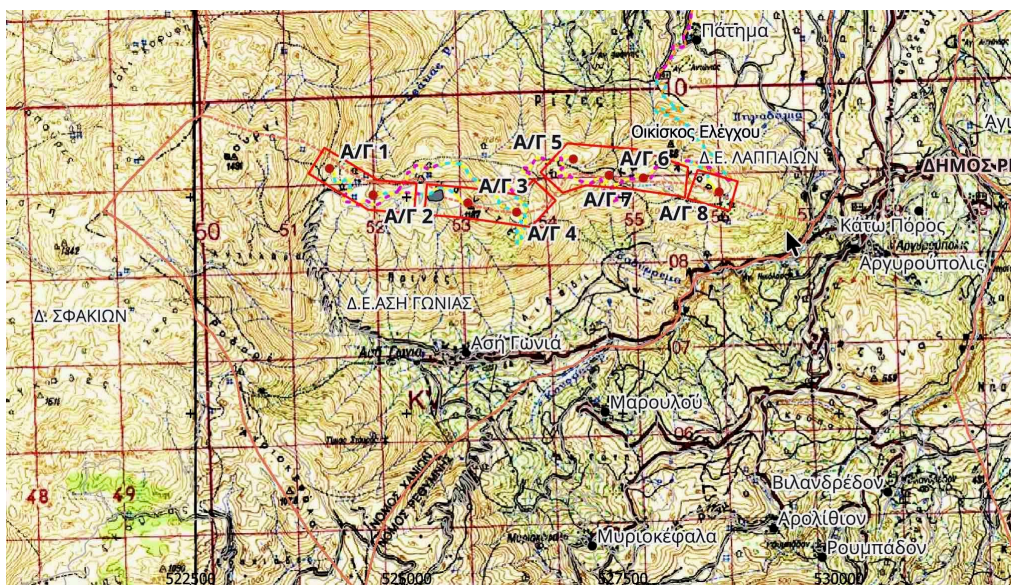
Αναλογία μεγεθών : Το καθολικό της Μονής Αρκαδίου έχει ύψος 13,3 μ. Οι ανεμογεννήτριες στο Αρκάδι θα έχουν ύψος **180 μ**.

Αυτά κι ακόμα περισσότερα προγραμματίζονται με την προϋπόθεση βεβαίως οτι θα κατασκευαστεί η νέα γραμμή μεταφοράς ΥΤ, γιατί το υπάρχον δίκτυο δεν σηκώνει τόσα επιπλέον MW.

Και οι εταιρείες σπεύδουν : Στον Αποκόρωνα βγήκε σε διαβούλευση πριν λίγες ημέρες ένα από τα αιολικά της ΕΛΙΚΑ με 8 ανεμογεννήτριες ύψους 185 μ στην Μαδάρα, πάνω από την λίμνη Κουρνά.

Η μελλοντική εικόνα του τόπου μας προβλέπεται εφιαλτική αν αυτοί οι ενεργειακοί σχεδιασμοί πραγματοποιηθούν,

Ενα βιομηχανικό τοπίο μέσα σε μια θάλασσα με πλωτά αιολικά και εξέδρες εξόρυξεων.

Κάποιοι θέλουν
να κερδοσκοπήσουν
κάνοντας έτσι
την Κρήτη

**Δεν πρόκειται να το επιτρέψουμε !
Είμαστε οι σπόροι που έσπειρε η Βάννα !**

